

VÝBOR PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A ETNICKÉ SKUPINY

Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Materiál na 52. zasadnutie výboru
Bod č. 3

Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Podnet:

Plán činnosti VNMES na rok 2024

Obsah materiálu:

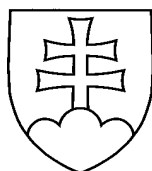
1. Návrh uznesenia
2. Predkladacia správa
3. Vlastný materiál

Predkladá:

Alena Kotvanová

riaditeľka Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Bratislava marec 2024

**NÁVRH UZNESENIA VÝBORU
PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY
A ETNICKÉ SKUPINY**

č.
z 20. marca 2024

TÝKAJÚCE SA CELÉHO VÝBORU

k Informácii o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Úrad vlády Slovenskej republiky

Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Bratislava marec 2024

Predkladacia správa

Materiál „*Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín*“ predkladá riaditeľka Fondu na podporu kultúry národnostných menšín v zmysle Plánu činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny („výbor“) na rok 2024. Cieľom materiálu je poskytnúť členkám a členom výboru priebežnú informáciu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín od ostatného zasadnutia výboru.

Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín za rok 2023

Hlavnou činnosťou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín boli aj v roku 2023 aktivity zamerané na zachovanie, vyjadrenie, ochrana a rozvoj identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín, výchova a vzdelávanie k právam osôb patriacich k národnostným menšinám, zabezpečenie interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám.

1. Odborné rady kultúry národnostných menšín, zmeny, proces kreovania a zloženie v roku 2023

Postup pri organizácii volieb členov odborných rád Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len „odborné rady“) upravuje vyhláška Ministerstva kultúry SR č. 163/2017 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len „fond“) zvolá zhromaždenie organizácií príslušnej národnostnej menšiny, ktoré sa prihlásili na jeho výzvu, a to osobitne za každú národnostnú menšinu; toto zhromaždenie v zmysle zákona riaditeľ zvoláva podľa potreby, najmenej raz za dva roky.

Zhromaždenie zvolí kandidátov na členov odborných rád, troch za každú z týchto prioritných oblastí:

- a) kultúrno-osvetová činnosť a vzdelávacia činnosť, veda a výskum,
- b) literárna, nakladateľská a vydavateľská činnosť,
- c) divadelné, hudobné, tanečné, výtvarné a audiovizuálne umenie.

Odborné rady majú päť členov, za každú vyššie uvedenú prioritnú oblasť sa zriadi jedna odborná rada, ak sa volitelia zúčastnených národnostných organizácií nerozhodnú pre zriadenie iba jednej odbornej rady pre všetky tri prioritné oblasti. V prípade kreovania jednej odbornej rady, zvolí zhromaždenie organizácií do tejto spoločnej odbornej rady troch kandidátov; jedného za každú z prioritných oblastí.

Riaditeľ fondu vymenúva nadpolovičnú väčšinu členov (troch členov) odborných rád z kandidátov zvolených zhromaždením organizácií príslušných národnostných menšín a ďalších dvoch členov vymenúva riaditeľ bez návrhu. Riaditeľ vymenúva členov odborných rád bez návrhu aj v prípade, že zhromaždenie organizácií národnostnej menšiny nenavrhuje dostatočný počet kandidátov, alebo zhromaždenie navrhne takého kandidáta, ktorý nespĺňa podmienky v zmysle zákona, alebo zhromaždenie nezvolí dostatočný počet kandidátov. V prípade odbornej rady interkultúrneho dialógu a porozumenia vymenúva a odvoláva všetkých členov odbornej rady riaditeľ bez návrhu.

V súlade so zákonom 297/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. augusta 2021 fond vedie Evidenciu kultúrnych organizácií národnostných menšín (ďalej len „evidencia“). Kultúrne organizácie národnostných menšín môžu žiadať o zápis do evidencie priebežne. Podmienkou zápisu do evidencie je záujem podieľať sa na výbere a voľbe kandidátov na členov odborných rád a splnenie podmienok stanovených zákonom. Evidencia kultúrnych organizácií je zverejnená na webovom sídle fondu¹. Kultúrne organizácie zapísané v evidencii sú oprávnené podieľať sa na výbere a voľbe kandidátov na členov odborných rád. V októbri až novembri 2023 sa uskutočnili zhromaždenia kultúrnych organizácií za účelom voľby členov a členiek odborných rád kultúry jednotlivých národnostných menšín (okrem bulharskej a srbskej, vzhľadom na trvanie funkčného obdobia ich členov a členiek). Následne boli kreované predmetné odborné rady. V priebehu roka 2023 dochádzalo k individuálnym zmenám tak, ako to ukazuje tabuľka č. 1.

Tabuľka č. 1 Zloženie odborných rád v roku 2023

Odborná rada kultúry bulharskej národnostnej menšiny
Diana Dobrucká
Radostina Doganova
Angel Pavlov
Darina Mladenovová
Fabiola Konstantinová Vícenová
Odborná rada kultúry českej národnostnej menšiny
Hana Zelinová
Jiří Zaťovič
Katarína Vraštiaková
Jana Kováčiková
Jozef Leikert
Odborná rada kultúry chorvátskej národnostnej menšiny
Mária Dobríková
Eva Gregorová
Vladimír Javorka
Hilda Mitterpachová
Eva Strecková (od 31. 3. 2023 – 24. 4. 2023)
Odborná rada kultúry maďarskej národnostnej menšiny pre prioritnú oblasť A) kultúrno-osvetová činnosť a vzdelávacia činnosť, veda a výskum
Zsófia Varsányi od (6. 4. 2023)
Štefan Horňák
Csilla Szabó

¹ Dostupné na <https://www.kultminor.sk/sk/evidencia/evidencia>.

Agáta Grendelová
Sylvia Siposová (31. 3.2023)
Odborná rada kultúry maďarskej národnostnej menšiny pre prioritnú oblasť B) literárna, nakladateľská a vydavateľská činnosť
Ágota Antal
Gabriel Gábor Csanda
Károly Bödők
Monika Szabó
Ľubomír Navrátil
Odborná rada kultúry maďarskej národnostnej menšiny pre prioritnú oblasť C) divadelné, hudobné, tanečné, výtvarné a audiovizuálne umenie
Róbert Lakatos
Peter Kerekes
Géza Hizsnyan
András Cséfalvay
Eva Andrejčáková
Odborná rada kultúry moravskej národnostnej menšiny
Alojz Kaššák
Anton Buday
Juraj Adamec
Dominik Košťalik
Zuzana Lisoneková
Odborná rada kultúry nemeckej národnostnej menšiny
Rastislav Fil'o
Heidi Schürgerová
Walter Müller
Michal Stolár
Zuzana Lisoneková
Odborná rada kultúry poľskej národnostnej menšiny
Jarmila Zaťková
Miriám Zsilleová
Alena Benešová
Iveta Matejková
Elena Glebová
Odborná rada kultúry rómskej národnostnej menšiny pre prioritnú oblasť A) kultúrno-osvetová činnosť a vzdelávacia činnosť, veda a výskum
Ladislav Richter
Miroslava Chromá (od 31. 3. 2023)
Vladimír Horváth
Tibor Farkaš (od 31. 3. 2023)
Havírová Zuzana (od 5. 5. 2023)

Odborná rada kultúry rómskej národnostnej menšiny pre prioritnú oblasť B) literárna, nakladateľská a vydavateľská činnosť
Denisa Havrl'ová
Rastislav Zubaj
Branislav Bango
Agnesa Hováthová (od 6. 4. 2023)
Beáta Danišová (2. 10. 2023)
Odborná rada kultúry rómskej národnostnej menšiny pre prioritnú oblasť C) divadelné, hudobné, tanečné, výtvarné a audiovizuálne umenie
Jozef Pišta
Ludovít Beňak
Magdaléna Kmeťková
Beáta Danišová
Dominik Pompa (od 31. 3. 2023)
Odborná rada kultúry rusínskej národnostnej menšiny
Alena Jancurová
Peter Medvid'
Marián Marko
Viktor Petrašovský (od 31. 3. 2023)
Vladimír Protivňák
Odborná rada kultúry ruskej národnostnej menšiny
Natália Yadryshnikova
Valerij Hoč
Natália Balanová
Natália Chumak
Miroslava Kiseľová (od 31. 3. 2023)
Odborná rada kultúry srbskej národnostnej menšiny
Matea Bucalo (od 6. 4. 2023)
Norbert Šlachta (od 6. 4. 2023)
Snežana Jović Werner (od 6. 4. 2023)
Anna Medved'ová (od 6. 4. 2023)
Patrik Rago (od 6. 4. 2023)
Odborná rada kultúry ukrajinskej národnostnej menšiny
Viktor Bandurčín
Marta Kákoni
Andrej Jackanin
Ivana Šostaková
Slavomír Jakubek
Odborná rada kultúry židovskej národnostnej menšiny
Andrej Werner
Maroš Borský

Peter Salner
Tomáš Teššer (do 16. 6. 2023)
Daniela Valášková
Odborná rada interkultúrneho dialógu a porozumenia
Ladislav Oravec
Michal Vaněk
Katarína Biela
Mišo Marián Hudák
Lívia Pázsmárová (do 18. 6. 2023)

Začiatkom roka 2023 fond pripravil a zabezpečil uskutočnenie zhromaždenia kultúrnych organizácií srbskej národnostnej menšiny za účelom volieb kandidátov na členov odbornej rady kultúry srbskej národnostnej menšiny z dôvodu skončenia funkčného jej obdobia členov. V treťom štvrtroku 2023 fond pripravil a zabezpečil uskutočnenie zhromaždenia kultúrnych organizácií národnostných menšín za účelom volieb kandidátov na členov odborných rád. V tejto súvislosti na svojom webovom sídle zverejnil informáciu, že zhromaždenie kultúrnych organizácií národnostných menšín sa skladá so zástupcov kultúrnych organizácií národnostných menšín, ktoré sú zapísané v evidencii vedenej Fondom na podporu kultúry národnostných menšín, a to ku dňu 6 novembra 2023.

Tabuľka č. 2 Harmonogram zhromaždení kultúrnych organizácií národnostných menšín za účelom volieb kandidátov na členov odborných rád, počet evidovaných organizácií, počet zaregistrovaných a prítomných delegátov a počet kandidátov podľa prioritných oblastí.

Národnostná menšina	Termín	Čas	Počet evidovaných organizácií podľa prioritných oblastí	Počet zaregistrovaných delegátov podľa prioritných oblastí/ Počet prítomných delegátov podľa prioritných oblastí	Počet kandidátov podľa prioritných oblastí
Srbská	24. 01. 2023	10:30	A - 2 B - 1	A - 2/2 B - 1/1	A - 1 B - 2
Chorvátska	29. 11. 2023	9:00	A - 1	A - 1/1	A-1
Bulharská	29. 11. 2023	10:30	A - 2 C - 1	A - 2/2 C - 1/1	A-1 C-1
Moravská	29. 11. 2023	12:30	A - 1	A - 1/1	A-1
Nemecká	29. 11. 2023	14:00	A - 1	A - 1/1	A-1
Židovská	30. 11. 2023	9:00	A - 6 B - 3 C - 4	A - 3/3 B - 2/1 C - 2/1	A-1 B-1 C-1
Pol'ská	30. 11. 2023	10:30	A - 2 B - 1	A - 2/1 B - 1/1	A-2 B-1
Ukrajinská	30. 11. 2023	12:30	A - 5 B - 1	A - 5/5 B - 1/1	A-2 B-1

Česká	30. 11. 2023	14:00	A - 7 B - 1	A - 5/5	A-4
Ruská	1. 12. 2023	10:00	A - 8 B - 2 C - 2	A - 5/5 B - 1/1 C - 1/1	A-3 B-1 C-1
Rusínska	4. 12. 2023	11:00	A - 11 B - 4 C - 2	A - 5/5 B - 1/1 C - 1/1	A-3 C-1
Rómska	4. 12. 2023	13:00	A - 33 B - 0 C - 8	A - 29/29 C - 6/5	A-5 C-3
Maďarská	8. 12. 2023	10:30	A - 127 B - 26 C - 32	A - 72/67 B - 24/24 C - 22/21	A-6 B-4 C-4

Výsledky volieb kandidátov na členov odborných rád fondu uskutočnených v priebehu novembra a decembra 2023 boli zverejnené na webovom sídle fondu.

Tabuľka č. 3 Zvolení kandidáti na členov odborných rád v roku 2023

Národnostná menšina	Zvolení kandidáti na členov odborných rád		
Srbská	Matea Bucalo Norbert Šlachta		
Chorvátska	Mária Dobríková		
Bulharská	Pavol Angel Radostina Doganová		
Moravská	Alojz Kaššák		
Nemecká	Rastislav Fil'o		
Židovská	Roman Gajdoš Maroš Borský Lenka Potoková		
Poľská	Irena Zacharová Miriam Zsilleová		
Ukrajinská	Marta Kákoni Ján Tilňák		
Česká	Hana Zelinová		
Ruská	Valerij Hoč Elena Bartáková Natália Chumak		
Rusínska	Vladimír Protivňák Miroslav Kerekanič		
Rómska	A: Marián Ikri Zita Gazsová Ladislav Richter	B:	C: Marián Balog Magdaléna Kmet'ková
Maďarská	A: Galcsík Karol Zsideková Veronika Juhászová Estera	B: Antal Ágota Bödők Károly Haraszti Július	C: Lakatos Róbert Hizsnyan Géza Kerekes Peter

V súvislosti s kreovaním nových odborných rád kultúry českej, chorvátskej, maďarskej, moravskej, nemeckej, poľskej, rómskej, rusínskej, ruskej, ukrajinskej a židovskej národnostnej menšiny bola na webovom sídle fondu v súlade s princípom samosprávnosti a participatívnosti v rozhodovacích procesoch fondu taktiež zverejnená výzva pre všetky relevantné subjekty národnostných menšín a jednotlivcov na predkladanie odporúčaní na kandidátov na ostatných členov odbornej rady, ktorých vymenúva riaditeľ/riaditeľka bez návrhu. Cieľom tohto kroku bolo posilniť samosprávny prvok rozhodovania o podpore projektov jednotlivých národnostných menšín a zozbierať odporúčania na takých kandidátov a kandidátok, ktorí/é sú odborníkmi/čkami a prirodzenými autoritami v konkrétnej oblasti kultúry tej-ktorej národnostnej menšiny, s hlbokými znalosťami kultúry národnostných menšín a predpokladmi transparentného, nestranného a vysoko odborného rozhodovania o podpore projektov v tejto oblasti. Tieto skutočnosti bolo potrebné preukázať prostredníctvom životopisu kandidáta/ky, zameraného predovšetkým na prezentovanie uvedených predpokladov.

2. Dozorná komisia

Podľa § 9 zákona je Dozorná komisia Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len „dozorná komisia“) kontrolným orgánom fondu, ktorý dohliada na výkon činnosti fondu a jej súlad s platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi fondu.

Podľa § 10 zákona má dozorná komisia päť členov, ktorých vymenúva a odvoláva minister kultúry takto:

- jedného člena na návrh ministra financií Slovenskej republiky;
- jedného člena na návrh príslušného výboru Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť;
- jedného člena na návrh splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny;
- dvoch členov bez návrhu.

Zloženie dozornej komisie

S účinnosťou od 1. 12. 2023 sa vzdala funkcie členky dozornej komisie vzdala Klaudia Szekeres, ktorú do funkcie nominoval Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

Tabuľka č. 4 Zloženie dozornej komisie

Meno a priezvisko	Navrhujúci subjekt	Funkčné obdobie	Funkcia
Éva Hortai	splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny	6. 8. 2021 – 5. 8. 2025	členka
Dalibor Matko	ministerka kultúry SR	6. 8. 2021	člen

	menuje priamo bez návrhu	– 5. 8. 2025	predseda (od 1. 12. 2022– 30. 11. 2024)
Ján Mikulík	minister financií SR	6. 8. 2021 – 5. 8. 2025	člen
Klaudia Szekeres	Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny	15. 10. 2021 – 1. 12. 2023 (vzdanie sa funkcie)	členka
Lucia Zemanová	ministerka kultúry SR menuje priamo bez návrhu	3. 10. 2022 – 2. 10. 2026	členka

Funkčné obdobie člena dozornej komisie je štyri roky. Funkčné obdobie predsedu dozornej komisie je dva roky.

Dozorná komisia v roku 2023 zasadala celkovo štyrikrát. Na zasadnutí 14. marca 2023 dozorná komisia prerokovala Výročnú správu Fondu na podporu kultúry národnostných menšín za rok 2022 a účtovnú závierku Fondu na podporu kultúry národnostných menšín za rok 2022 a v súlade s § 9 ods. 1 písm. c) zákona odporučila Správnej rade Fondu na podporu kultúry národnostných menšín schváliť po zapracovaní pripomienok členov a členiek Dozornej komisie uplatnených na rokovaní Dozornej komisie dňa 14. 3. 2023 predkladanú Výročnú správu Fondu na podporu kultúry národnostných menšín za rok 2022 a účtovnú závierku Fondu na podporu kultúry národnostných menšín za rok 2022.

Dozorná komisia prerokovala na zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 15. júna 2023, Informáciu riaditeľky fondu o plnení úloh fondu podľa zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uznesením zobrala dozorná komisia predmetnú informáciu na vedomie, a zároveň požiadala riaditeľku fondu zaslať písomnú informáciu všetkým členom a členkám dozornej komisie.

Na zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 28. septembra 2023 dozorná komisia prerokovala písomnú Informáciu riaditeľky fondu o plnení úloh fondu podľa zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uznesením zobrala dozorná komisia predmetnú informáciu na vedomie. Taktiež uznesením navrhla riaditeľke fondu obrátiť sa na Ministerstvo kultúry SR so žiadosťou o stanovisko ohľadom možnosti podpory viacročných projektov Fondom v záujme plynulosti podpory niektorých projektov. Predmetné uznesenie bolo splnené.

Dozorná komisia na zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 14. decembra 2023 prerokovala písomnú Informáciu riaditeľky fondu o plnení úloh Fondu podľa zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Taktiež uznesením navrhla riaditeľke fondu obrátiť sa na Ministerstvo kultúry SR so žiadosťou o stanovisko a usmernenie ohľadom procesu tvorby návrhu rozpočtu Fondu v súvislosti s plnením zákonnej úlohy Dozornej komisie vyjadriť stanovisko k návrhu rozpočtu Fondu. Predmetné uznesenie bolo splnené.

Správna rada

Podľa § 13 zákona Správna rada Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len „správna rada“) v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom rozhoduje o základných dokumentoch organizácie a činnosti fondu, najmä prostredníctvom schvaľovania organizačných dokumentov fondu a schvaľovania zásad pre hodnotenie žiadostí a poskytovanie finančných prostriedkov. Správna rada má pätnásť členov. V správnej rade majú zastúpenie všetky národnostné menšiny vymenované v zákone.

Členovia správnej rady sú do funkcií ustanovovaní nasledovne:

- a) koordinačná rada alebo odborná rada podľa § 7 ods. 10 zákona volí a odvoláva spomedzi svojich členov člena správnej rady tak, aby za každú národnostnú menšinu bol zvolený jeden člen správnej rady;
- b) 1 člena správnej rady vymenúva a odvoláva minister kultúry;
- c) 1 člena správnej rady vymenúva a odvoláva riaditeľ.

V roku 2023 plynulo funkčné obdobie členov správnej rady volených odbornými a koordinačnými radami v nasledovnom zložení:

Tabuľka č. 5 Zloženie správnej rady

<i>Zvolený/á, menovaný/á za</i>	<i>Meno a priezvisko</i>
bulharská národnostná menšina	Radostina Doganová
česká národnostná menšina	Hana Zelinová
chorvátska národnostná menšina	Mária Dobríková
maďarská národnostná menšina	Ágota Antal
moravská národnostná menšina	Anton Buday
nemecká národnostná menšina	Rastislav Fil'o
poľská národnostná menšina	Jarmila Zat'ková
rómska národnostná menšina	Denisa Havr'ová
rusínska národnostná menšina	Alena Jancurová
ruská národnostná menšina	Valerij Hoč

srbská národnostná menšina	Norbert Šlachta
ukrajinská národnostná menšina	Marta Kákoni
židovská národnostná menšina	Andrej Werner
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	Rastislav Uhlár (predseda)
Fond na podporu kultúry národnostných menšín	Dagmar Čertánská

Správna rada schválila 18. januára 2023 v súlade s ust. čl. 7 Rokovacieho poriadku Správnej rady Fondu na podporu kultúry národnostných menšín mimo rokovania prostredníctvom procedúry per rollam Pozmeňovací návrh č. 2 k Štruktúre podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na rok 2023, ktorým bol spresnený text dokumentu.

Prvé zasadnutie správnej rady v roku 2023 sa uskutočnilo 3. marca 2023, a to prezenčne a on-line formou. Správna rada schválila pozmeňovací návrh k Štatútu fondu v znení aktualizovaného znenia zo dňa 26. 2. 2020 a zaujala stanovisko k žiadosti riaditeľky FPKNM o stanovisko v súlade s § 8 ods. (14) zákona o fonde.

Druhé zasadnutie správnej rady sa uskutočnilo 30. marca 2023 taktiež prezenčne a on-line formou. Správna rada schválila Výročnú správu a účtovnú závierku Fondu na podporu kultúry národnostných menšín za rok 2022 overenú audítorom.

Na treťom zasadnutí správnej rady konanom 24. 10. 2023 správna rada schválila Štruktúru podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na rok 2024, Protikorupčný program Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a Smernicu Fondu na podporu kultúry národnostných menšín o oznamovaní protispoločenskej činnosti.

3. Činnosť fondu

Úlohy kancelárie fondu a jej organizačná štruktúra

Kancelária ďalej vykonáva najmä tieto činnosti:

- vykonáva úlohy spojené s organizačným, personálnym, administratívnym a technickým zabezpečením činnosti fondu,
- vedie evidenciu kultúrnych organizácií, písomne vyzýva žiadateľa o zápis do evidencie kultúrnych organizácií na opravu alebo doplnenie žiadosti o zápis a jej prí-

loh, preskúmava podanú žiadosť a rozhoduje zápise do evidencie kultúrnych organizácií alebo o odmietnutí zápisu ak nie sú splnené podmienky, vykonáva výmaz kultúrnej organizácie z evidencie kultúrnych organizácií,

- c) organizačne, administratívne a technicky zabezpečuje činnosť dozornej komisie, pripravuje podkladové materiály pre rokovanie a rozhodovanie dozornej komisie,
- d) organizačne, administratívne a technicky zabezpečuje činnosť správnej rady, pripravuje podkladové materiály pre rokovanie a rozhodovanie správnej rady,
- e) vykonáva rozhodnutia a uznesenia orgánov fondu a zabezpečuje zverejňovanie rozhodnutí, uznesení, zápisov z rokovania a vyhlásení orgánov fondu na webovom sídle fondu,
- f) vydáva vnútorné organizačné normy a predpisy po ich schválení správnou radou a zabezpečuje zverejňovanie dokumentov fondu a ďalších materiálov a informácií týkajúcich sa činnosti fondu v súlade s vnútornými predpismi fondu,
- g) pripravuje a zverejňuje výzvu na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky podľa § 15 zákona,
- h) kontroluje, či žiadosť podal oprávnený žiadateľ,
- i) preskúmava úplnosť predkladaných žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov a žiadosti, ktoré spĺňajú podmienky, predkladá odborným radám na posudzovanie,
- j) pripravuje podkladové materiály nevyhnutné pre rokovanie a plnenie úloh odborných rád fondu, administratívne spracováva ich hodnotenia žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov,
- k) zabezpečuje komunikáciu medzi fondom a príslušnými orgánmi alebo organizáciami v oblasti sociálneho poistenia, zdravotného poistenia a daňovej správy,
- l) vedie evidenciu:
 - žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov,
 - žiadateľov o poskytnutie finančných prostriedkov fondom,
 - prijímateľov finančných prostriedkov fondu (ďalej len „prijímateľ“),
 - štipendií a dotácií, na ktoré fond poskytol finančné prostriedky,
 - administratívnych úhrad za spracovanie žiadostí,
- m) pripravuje podklady pre posúdenie žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov fondu z hľadiska súladu s pravidlami poskytovania štátnej pomoci podľa osobitného predpisu,
- n) vedie evidenciu rozhodnutí riaditeľ'a o poskytnutí finančných prostriedkov fondu a evidenciu zmlúv o poskytnutí finančných prostriedkov fondu uzavretých podľa § 19 zákona,
- o) vykonáva kontrolu použitia a vyúčtovania finančných príspevkov poskytnutých fondom, zabezpečuje a vykonáva ďalšie právne úkony a administratívne činnosti súvisiace s použitím a s vyúčtovaním finančných príspevkov poskytnutých fondom, kontroluje plnenie zmluvných záväzkov a vymáha pohľadávky vyplývajúce zo zmlúv podľa uzatvorených s prijímateľmi.

- p) zabezpečuje podklady a vykonáva administratívne činnosti súvisiace s poskytovaním a s vyúčtovaním príspevku zo štátneho rozpočtu poskytnutého fondu podľa § 21 zákona a na základe zmluvy medzi fondom a Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky, zabezpečuje komunikáciu medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a orgánmi fondu vo veciach súvisiacich s poskytnutím príspevku podľa § 21 zákona,
- q) zabezpečuje komunikáciu medzi fondom a Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky vo veciach súvisiacich s rozpočtom fondu a s hospodárením fondu,
- r) zabezpečuje hospodárenie fondu podľa § 20 zákona, pripravuje dokumenty súvisiace s hospodárením fondu a vykonáva ďalšie úlohy spojené s financovaním a s hospodárením fondu v súlade so zákonom, s vnútornými predpismi fondu a s rozhodnutiami orgánov fondu,
- s) vedie evidenciu žiadostí o sprístupnenie informácií doručených fondu podľa osobitného predpisu a zabezpečuje vybavenie týchto žiadostí podľa smernice fondu pre sprístupnenie informácií,
- t) vedie evidenciu sťažností doručených fondu a zabezpečuje ich vybavenie v súlade s príslušnými predpismi,
- u) zabezpečuje prevádzku informačného systému fondu a webového sídla fondu,
- v) zabezpečuje spoluprácu s orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, verejnoprávnymi inštitúciami a inými osobami v záujme vytvárania priaznivých podmienok na rozvoj aktivít fondu,
- w) zabezpečuje spoluprácu s partnerskými organizáciami v zahraničí.

4. Činnosť fondu

Kancelária fondu v roku 2023 plnila úlohy vyplývajúce so zákona o fonde. Kontinuálne boli optimalizované procesy plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona, a to predovšetkým poskytovania finančných prostriedkov na podporu kultúry národnostných menšín vrátane optimalizácie elektronického systému slúžiaceho na registráciu a spracúvanie žiadostí a zmlúv.

Podporná činnosť fondu

Fond v roku 2023 poskytol už šiestykrát finančné prostriedky na podporu zachovania, vyjadrenia, ochrany a rozvoja identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín, výchovy a vzdelávania k právam osôb patriacich k národnostným menšinám a zabezpečenia interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám.

Základným dokumentom upravujúcim podpornú činnosť fondu v roku 2023 bola Štruktúra podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na rok 2023 (ďalej len „štruktúra podpornej činnosti“). Štruktúru podpornej činnosti schvaľuje správna rada podľa ustanovenia § 13 zákona o fonde ako vnútorný predpis fondu. Štruktúra podpornej činnosti upravuje podrobné zameranie podpory kultúrnych a

vedeckých aktivít v súlade s účelmi podľa § 1 ods. 1 zákona o fonde v nasledovných oblastiach:

- kultúrno-osvetovej činnosti a vzdelávacej činnosti, vedy a výskumu;
- literárnej, nakladateľskej a vydavateľskej činnosti;
- divadelného, hudobného, tanečného, výtvarného a audiovizuálneho umenia;
- zabezpečenia interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám.

Pre uvedené oblasti v rámci štruktúry podpornej činnosti sa poskytuje podpora vo forme dotácií a/alebo štipendií.

Štruktúra podporenej činnosti špecifikuje:

- 1) programy a podprogramy podpornej činnosti, v rámci ktorých sa bližšie určuje:
 - počet, zameranie, členenie a obsahová náplň jednotlivých programov a podprogramov podpornej činnosti,
 - priority podpornej činnosti určené pre celú štruktúru podpornej činnosti určenej odbornými radami a pre niektoré vybrané programy/podprogramy,
 - minimálnu a maximálnu výšku dotácie poskytovanej na jeden projekt v jednotlivých podprogramoch a výšku štipendia pre jedného žiadateľa/ku v jednotlivých podprogramoch,
- 2) nepodporované aktivity,
- 3) výšku povinného spolufinancovania projektu žiadateľom v jednotlivých programoch alebo podprogramoch,
- 4) termíny realizácie projektov,
- 5) oprávnených žiadateľov v jednotlivých programoch alebo podprogramoch,
- 6) oprávnené a neoprávnené výdavky.

Štruktúra podpornej činnosti fondu v jednotlivých podprogramoch zohľadňuje aktuálnu schému minimálnej pomoci (pomoc de minimis) poskytovanej v Slovenskej republike prostredníctvom fondu (okrem podprogramov 2.2, 2.3, 3.5.1, 4.3 a), b) a e)). V rámci podprogramov 2.2, 2.3, 3.5.1, 4.3 a), b) a e) fond poskytuje finančné prostriedky prostredníctvom schém štátnej pomoci poskytovaných v Slovenskej republike.

Štruktúru podpornej činnosti schválila správna rada v súlade s ustanovením § 13 zákona ako vnútorný predpis fondu 4. novembra 2022. Následne správna rada schválila 24. novembra 2022 mimo rokovania prostredníctvom procedúry per rollam Pozmeňovací návrh č. 1 k štruktúre podpornej činnosti a 11. januára 2023 rovnakou procedúrou schválila pozmeňovací návrh č. 2. Obidva pozmeňovacie návrhy viedli k precizovaniu obsahu dokumentu. Úplné znenie Štruktúry podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na rok 2023 je zverejnené na webovom sídle fondu.

Celkovú sumu finančných prostriedkov určených na podpornú činnosť na rok 2023 podľa § 20 ods. 6 a 8, ktoré následne fond rozdelil medzi odborné rady podľa § 7

ods. 4 a § 20, tvorila základná suma **7 802 000,- Eur**, ktorá bola navýšená o nevyčerpané finančné prostriedky za rok 2022 vo výške **938 779,58 Eur** a vrátené dotácie spolu s nevyužitými finančnými prostriedkami k 31. 12. 2022 vo výške **523 680,43 Eur**. Z navýšenej sumy boli odrátané finančné prostriedky potrebné na vyplatenie zmlúv v roku 2023 za rok 2022. **Celková suma finančných prostriedkov určených na podpornú činnosť pre národnostné menšiny v roku 2023 predstavovala čiastku 8 565 213,01 Eur.**

Tabuľka č. 6 Suma finančných prostriedkov určených na podpornú činnosť na rok 2023

finančné prostriedky podľa zákona o fonde na rok 2023	7 802 000,00
nevyčerpané finančné prostriedky za 2022	938 779,58
vrátené dotácie a nevyužité finančné prostriedky k 31.12.2022	523 680,43
spolu	1 849 901,58
pridelené finančné prostriedky podľa zákon o fonde na rok 2023 navýšené o vrátené dotácie a nevyužité finančné prostriedky k 31.12.2022	9 264 460,01
zníženie o sumu vyplatených zmlúv v roku 2023 za rok 2022	699 247
Suma na podpornú činnosť v roku 2022	8 565 213,01

Tabuľka č. 7 Prerozdelenie finančných prostriedkov určených na podpornú činnosť na rok 2023 podľa jednotlivých národnostných menšín

Národnostná menšina	Finančné prostriedky na rok 2023		Suma vyplatených zmlúv v roku 2023 za rok 2022	Suma na prerozdelenie na rok 2023
	celkom: 9 264 460,01 Eur			
	% zo zákona	v Eur	v Eur	v Eur
bulharská	1%	92 644,60	6 000	86 644,60
česká	3,70%	342 785,02	10 000	332 785,02
chorvátska	1,00%	92 644,60	0	92 644,60
maďarská	53%	4 910 163,81	363 140	4 547 023,81
moravská	1,40%	129 702,44	0	129 702,44
nemecká	1,80%	166 760,28	0	166 760,28
poľská	1,40%	129 702,44	3 700	126 002,44
rómska	22,40%	2 075 239,04	261 007	1 814 232,04
rusínska	6,40%	592 925,44	11 050	581 875,44

ruská	1,10%	101 909,06	0	101 909,06
srbská	0,70%	64 851,22	9 850	55 001,22
ukrajinská	2%	185 289,20	0	185 289,20
židovská	1,10%	101 909,06	0	101 909,06
interkultúrny dialóg a po- rozumienie	3,00%	277 933,80	34 500	243 433,80
Spolu	100%	9 264 460,01	699 247	8 565 213,01

Koordináčna rada pre maďarskú národnostnú menšinu a koordináčna rada pre rómsku národnostnú menšinu sa na svojich zasadnutiach dohodli na nasledovnom prerozdelení finančných prostriedkov medzi jednotlivé prioritné oblasti.

Tabuľka č. 8 Rozdelenie finančných prostriedkov medzi prioritné oblasti pre maďarskú a rómsku národnostnú menšinu

Rozdelenie finančných prostriedkov medzi prio- ritnými oblasťami	v %	v Eur
maďarská národnostná menšina		
Prioritná oblasť A	37	1 682 398,00 €
Prioritná oblasť B	31,5	1 432 313,00 €
Prioritná oblasť C	31,5	1 432 313,00 €
Spolu	100	4 547 024,00 €
rómska národnostná menšina		
Prioritná oblasť A	52	943400
Prioritná oblasť B	15	272135
Prioritná oblasť C	33	598697
Spolu	100	1 814 232,00 €

V súlade s § 7 ods. 3 zákona môžu odborné rady kultúry jednotlivých národnostných menšín určiť priority podpory na príslušný kalendárny rok a zameranie predkladaných projektov. Túto možnosť pre rok 2023 využili štyri odborné a jedna koordináčna rada.

Priority podpornej činnosti fondu na rok 2023

Priority Odbornej rady kultúry židovskej národnostnej menšiny:

Podpora aktivity židovských inštitúcií a inštitúcií, ktorých predmetom činnosti je židovská kultúra, a ich členov, zameraných na udržiavanie a rozvoj židovskej identity, kultúry a spôsobu života.

Priority Odbornej rady kultúry českej národnostnej menšiny:

Podpora projektov smerujúcich k udržiavaniu a propagácii hodnôt českej kultúry s dôrazom na aktivity subjektov združujúcich príslušníkov českej komunity.

Priority Odbornej rady kultúry rusínskej národnostnej menšiny:

Rozvoj kultúrnej a jazykovej identity detí a mládeže.

Priority Odbornej rady kultúru ruskej národnostnej menšiny:

1. Podpora vzdelávacích a kultúrnych projektov pre deti a mládež v ruskom jazyku.
2. Medializácia aktivít príslušníkov ruskej národnostnej menšiny prostredníctvom menšinovej tlače a webu.

Priority Koordinačnej rady kultúry rómskej národnostnej menšiny:

Podpora projektov zameraných na plnenie cieľov Akčných plánov k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 na roky 2022 - 2024 a Vízie rozvoja rómskej kultúry, jazyka a podpory identity a Akčného plánu na roky 2022 - 2024.

Priority podpornej činnosti fondu na rok 2023 boli súčasťou tých Výziev fondu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia, ktoré boli vyhlásené vyššie uvedené národnostné menšiny.

V roku 2023 boli vyhlásené celkovo štyri výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie a/alebo štipendia.

Tabuľka č. 9 Harmonogram výziev fondu na rok 2023

Číslo výzvy	Začiatok predkladania žiadostí	Termín predkladania žiadostí	Národnostná menšina / Program / Podprogram	Forma podpory
1.	2.12.2022	9.1.2023	maďarská - 1.1, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 1.5, 1.6	Dotácia / Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, róm-ska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 2.1.1	Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, róm-ska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2, 2.3, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5	Dotácia

			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Dotácia / Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rusínska, rómska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
2.	9.12.2022	16.1.2023	rómska - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			rómska - 1.5, 1.6	Dotácia / Štipendium
			maďarská - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Dotácia / Štipendium
			maďarská - 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
			Interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.1, 4.4	Dotácia
			Interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.2, 4.3	Dotácia / Štipendium
3.	16.12.2022	23.1.2023	maďarská - 1.2	Dotácia
4.	13.7.2023	11.8.2023	bulharská - 1.2	Dotácia
			srbská - 1.2, 2.3	Dotácia
			rómska - 1.2, 1.3, 1.4	Dotácia
			rómska - 2.1.1	Štipendium
			rómska - 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.3, 2.4.1, 2.4.2	Dotácia

Fondu bolo v roku 2023 doručených na základe výziev č. 1 – 4 celkom **2 329** žiadostí v celkovej požadovanej sume **25 180 247,- Eur**. V zmysle § 17 zákona o fonde prešli všetky projekty predpísanou kontrolou. Podmienke úplnosti zodpovedalo **2 168** žiadostí a boli postúpené odborným radám na posúdenie. Odborné rady celkovo odporučili na podporu **1 644** projektov, ktorých požadovaná suma spolu predstavovala čiastku **16 698 788,- Eur**, schválená suma pridelených finančných prostriedkov bola **8 485 209,- Eur**. V prípade **15** projektov odstúpili žiadatelia od ich realizácie. Zo strany fondu nebolo podpísaných celkovo 31 zmlúv. Celkovo fond v roku 2023 uzavrel s prijímateľmi **1 729** zmlúv (z toho bolo 1 589 zmlúv na výzvy z roku 2023 a 140 na výzvy z roku 2022).

Tabuľka č. 10 Prehľad počtu projektov a vyplatených súm v členení podľa národnostných menšín za rok 2023

Národnostná menšina	Počet hodnotených projektov za výzvy 2023	Počet podporených projektov za výzvy 2023	Počet odstúpení od realizácie za výzvy 2023	Počet uzatvorených zmlúv za výzvy 2023	Počet zmlúv nepodpísaných FPKNM za výzvy 2023	Počet vyplatených projektov za 2023	Vyplatená suma v roku 2023 za zmluvy z roku 2022	Vyplatená suma za projekty 2023 v eur	Vyplatená suma za Mimoriadnu výzvu 2023 v eur	Počet vyplatených zmlúv v roku 2023 za zmluvy v roku 2022 v eur	Celkovo vyplatená suma v roku 2023	Celkový počet vyplatených zmlúv 2023
bulharská	16	14	0	12	2	12	6 000,00	81 449	6 721	1	87 449,00 €	13
česká	67	51	0	51	0	51	10 000,00	332 785	0	1	342 785,00 €	52
chorvátska	12	11	1	10	0	10	0,00 €	83 722	0	0	83 722,00 €	10
maďarská	1195	977	8	942	16	941	363 140,00	4 373 292	0	95	4 736 432,00 €	1037
moravská	15	12	0	12	0	12	0,00	129 702	0	0	129 702,00 €	12
nemecká	21	13	0	13	0	13	0,00	165 730	0	0	165 730,00 €	13
poľská	41	30	0	30	0	30	3 700,00	126 002	0	1	129 702,00 €	31
rómska	458	280	4	263	10	261	261 007,00	1 542 073	139 791	27	1 942 871,00 €	290
rusínska	162	145	2	140	2	140	11 050,00	573 405	0	7	584 455,00 €	147
ruská	15	14	0	14	0	14	0,00	101 909	0	0	101 909,00 €	14
srbská	7	6	0	5	1	5	9 850,00	22 515	13 400	3	32 365,00 €	5
ukrajinská	47	33	0	33	0	33	0,00	185 289	0 €	0	185 289,00 €	33
židovská	27	20	0	19	1	18	0,00	93 188,00	0	0	93 188,00 €	18
interkultúrny dialóg a porozumenie	85	38	0	37	1	36	34 500,00 €	234 934	0	4	269 434,00 €	40
SPOLU	2168	1644	15	1581	33	1576	699 247,00	8 045 995	159 912	139	8 885 033,00 €	1715

Z regionálneho hľadiska bolo najviac podporených žiadostí v Nitrianskom a Trnavskom samosprávnom kraji. Najmenej žiadostí bolo podporených v Trenčianskom a v Žilinskom samosprávnom kraji.

Tabuľka č. 11 Regionálne rozloženie podporených a nepodporených žiadostí v roku 2023

Celkový počet podporených/nepodporených žiadostí z regionálneho hľadiska									
Žiadosti	BB	BA	KE	NR	PO	TN	TT	ZA	SPOLU
podporené	212	249	256	366	197	20	317	27	1644
nepodporené	83	96	105	75	46	6	96	17	524
SPOLU	324	369	392	465	257	27	443	49	2168

Zámerom Programu 1 je podpora kultúrno-osvetovej činnosti a vzdelávacej činnosti, vedy. Ide najmä o podporu aktivít zameraných na zmysluplné využívanie voľného času prostredníctvom aktivít záujmovej umeleckej činnosti, podpora realizácie neprofesionálnych folklórnych, hudobných, tanečných, divadelných a iných festivalov a prehliadok, podpora realizácie rôznych amatérskych súťaží v umeleckej tvorivosti a podpora literárnych, divadelných a výstavných aktivít v oblasti neprofesionálneho umenia, podpora vzdelávania zameraného na zachovanie, vyjadrenie, ochranu a rozvoj identity a kultúrnych hodnôt príslušníkov národnostných menšín, podpora odbornej vedeckej a expertnej činnosti, vrátane analytickej a edičnej činnosti v oblasti postavenia a práv príslušníkov národnostných menšín podpora a aktivít zameraných na prezentáciu identity a kultúrnych hodnôt príslušníkov národnostných menšín v zahraničí. V roku 2023 bolo v rámci programu 1 podporených **1002** žiadostí v celkovej sume **3 707 816,- Eur**.

Tabuľka č. 12 Počet podporených projektov v Programe 1 v členení podľa národnostných menšín

Menšina	Podprogram								
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	Spolu
bulharská	2	7	1	0	0	0	0	0	10
česká	2	20	9	0	0	1	1	0	33
chorvátska	1	7	0	0	0	0	0	0	8
maďarská	123	333	101	0	0	35	6	0	598
moravská	1	5	2	0	0	0	1	0	9
nemecká	1	8	0	0	0	1	0	0	10
poľská	2	8	5	0	0	1	0	0	16
rómska	42	93	47	6	0	7	1	0	196
rusínska	7	50	13	0	0	5	0	0	75
ruská	2	5	2	0	0	0	0	0	9
srbská	0	2	0	0	0	0	0	0	2
ukrajinská	3	19	3	0	0	0	0	0	25
židovská	2	3	4	2	0	0	0	0	11

SPOLU	188	560	187	8	0	50	9	0	1002
--------------	------------	------------	------------	----------	----------	-----------	----------	----------	-------------

Zámerom Programu 2 je podpora literárnej, nakladateľskej a vydavateľskej činnosti. Ide najmä o podporu tvorby autorov pôvodnej a prekladovej literatúry, literárnych prehliadok, festivalov, súťaží a medzinárodných literárnych mobilít a prezentácií s cieľom udržania kontinuity literárnej kultúry, podpora vydávania periodickej a neperiodickej tlače a podpora národnostných kultúrnych projektov realizovaných prostredníctvom elektronických médií a internetu, zverejňovanie kultúrnych, spravodajských, vedeckých, vzdelávacích a osvetových obsahov, rozširovanie a prijímanie informácií o národnostných menšinách a pre národnostné menšiny v elektronickej forme. V roku 2023 bolo v rámci programu 2 podporených **264** žiadostí v celkovej sume **2 176 704,- Eur**.

Tabuľka č. 13 Počet podporených projektov v Programe 2 v členení podľa národnostných menšín

Menšina	Podprogram											Spolu
	2.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.4	2.2	2.3	2.4.1	2.4.2	2.4.3	2.4.4	2.4.5	
bulharská	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
česká	0	1	0	3	2	0	0	0	0	0	2	8
chorvátska	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
maďarská	26	12	1	11	16	63	0	4	6	28	16	183
moravská	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
nemecká	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	3
poľská	0	0	0	0	2	1	0	0	0	2	1	6
rómska	5	1	0	1	1	3	0	3	2	6	5	27
rusínska	0	1	0	0	3	15	0	0	0	3	3	25
ruská	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	3
srbská	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
ukrajinská	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3
židovská	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
SPOLU	31	15	1	15	34	84	0	7	8	41	28	264

Zámerom Programu 3 je podpora divadelného, hudobného, tanečného, výtvarného a audiovizuálneho umenia. Ide najmä o podporu tvorby diel, podporu profesionálnych prehliadok, festivalov, súťaží a medzinárodných mobilít a prezentácií. V roku 2023 bolo v rámci programu 3 podporených **340** žiadostí v celkovej sume **2 357 255,- Eur**.

Tabuľka č. 14 Počet podporených projektov v Programe 3 v členení podľa národnostných menšín

Menšina	Podprogram																		
	3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.1.4	3.2.1	3.2.2	3.2.3	3.2.4	3.3.1	3.3.2	3.3.3	3.3.4	3.4.1	3.4.2	3.4.3	3.5.1	3.5.2	3.5.3	Spolu
bulharská	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	3
česká	1	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	10
chorvátska	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
maďarská	52	13	0	0	22	34	0	0	33	0	0	0	18	12	0	9	3	0	196
moravská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
nemecká	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
poľská	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2	0	8
rómska	3	2	0	0	11	27	0	0	1	1	0	0	5	1	0	6	0	0	57
rusínska	25	1	0	0	1	1	0	0	13	0	0	0	1	1	0	2	0	0	45
ruská	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
srbská	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3
ukrajinská	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5
židovská	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	7
SPOLU	84	16	0	0	44	72	1	0	47	1	0	0	27	21	0	22	5	0	340

Zámerom Programu 4 je podpora zabezpečenia interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám. Zámerom programu je podpora realizácie multikultúrnych a interetnických projektov, zameraných minimálne na dve národnostné menšiny, ktoré sa svojím významom podieľajú na realizácii kultúrnej politiky Slovenskej republiky v oblasti kultúry národnostných menšín. V roku 2023 bolo v rámci programu 4 podporených **38** žiadostí v celkovej sume **243 434,- Eur**.

Tabuľka č. 15 Počet podporených projektov v Programe 4

Podprogram	Počet projektov
4.1 projekty zamerané na podporu vzájomného porozumenia a zblížovania medzi národnostnou väčšinou a menšinami ako aj medzi národnostnými menšinami navzájom prostredníctvom identifikácie a spoznávania spoločných kultúrnych, umeleckých a vedeckých hodnôt a tradícií	24
4.2 projekty zamerané na odкрývanie a spoznávanie rodinnej, miestnej a regionálnej histórie, tradícií, osobností a pamiatok v národnostne zmiešanom prostredí	2
4.3 podpora zahrnutia rešpektovania, porozumenia a tolerancie voči menšinovým jazykom a kultúram do systému výchovy a vzdelávania, ako aj do pôsobenia masovokomunikačných prostriedkov	8
4.4 podpora výmenných programov, pobytov, spoločných vzdelávacích podujatí, vedomostných a umeleckých súťaží pre deti a mládež z rôznych národnostných a jazykových skupín	4
4.5 podpora vzájomného porozumenia a zblížovania medzi národnostnou väčšinou a neautochtónnymi menšinami, ako aj medzi neautochtónnymi a autochtónnymi národnostnými menšinami	0
SPOLU	38

3.4. Vyhodnotenie plnenia činností fondu

V roku 2023 pokračoval fond v plnení svojich zákonných úloh. Rovnako ako v roku 2022 aj priebežné údaje o podpornej činnosti fondu za rok 2023 ukázali kontinuálne zlepšovanie v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.

Kľúčovým faktorom, ktorý situáciu fondu naďalej negatívne ovplyvňoval bola najmä poddimenzovanosť materiálnych aj personálnych kapacít fondu. Hoci bola v roku 2022 prijatá dôležitá legislatívna zmena týkajúca sa jednoperceného navýšenia percentuálneho podielu, ktorý je fond oprávnený použiť na vlastnú prevádzku, a to z 5 % na 6 %, uvedené navýšenie nevedlo k odstráneniu dlhodobého podfinancovania fondu. Dôvodom tejto skutočnosti bol fakt, že fond rovnako ako celá ekonomika, čelil v roku 2023 enormnému ekonomickému tlaku. V máji 2023 fond informoval Ministerstvo kultúry SR Fondu, že fondu hrozí nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie základných funkcií a procesov vzhľadom na skokové

zvýšenie nákladov, teda predovšetkým cien služieb a poplatkov, ako aj plánovanú valorizáciu miezd s cieľom potrebnej stabilizácie zamestnancov. Fond avizoval, že výdavky na prevádzku organizácie budú vyššie najmenej o 64 000,- Eur.

Napriek uvedenému sa fondu darilo postupne zlepšovať časové parametre poskytovania dotácií a štipendií za účelom stanovenom zákonom o fonde, na čo dlhodobo upozorňovali zástupcovia národnostných menšín. Rovnako ako v roku 2022 fond vyhlásil výzvy pre všetky programy na rok 2024 už koncom predchádzajúceho roka, a to v termíne 21. 11., 27. 11. a 8. 12. 2023. To vytvára dobrý predpoklad pre postupné odstraňovanie aplikačných problémov, ktoré sa vyskytli v činnosti fondu a efektívne plnenie jeho všetkých úloh.

Informácia o aktuálnej činnosti fondu na podporu kultúry národnostných menšín pri príprave dotačného roka 2024

Štruktúru podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na rok 2024 ako základný dokument fondu schválila správna rada 24. 10. 2023 správna rada.

V súlade s § 7, ods. (3) zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o Fonde), podľa ktorého odborné rady určujú v oblasti svojho pôsobenia priority podpory na príslušný kalendárny rok a zameranie predkladaných projektov, boli oslovené 13. 10. 2023 jednotlivé odborné rady so žiadosťou o zaslanie priorít na rok 2024 s termínom do 23. 10. 2023. Rovnako koordinačné rady zasadali taktiež s cieľom vytýčenia priorít na rok 2024, ako aj zaujatia stanoviska k percentuálnemu rozdeleniu alokovaných finančných prostriedkov medzi prioritné oblasti a), b), a c). Koordinačná rada kultúry maďarskej národnostnej menšiny zasadala 26. 10. 2023, rovnako ako aj Koordinačná rada kultúry rómskej národnostnej menšiny.

Nasledovné priority zvolené národnostnými menšinami sa stali súčasťou výziev na rok 2024:

Priority Odbornej rady kultúry českej národnostnej menšiny 2024:

Podpora projektov realizovaných s cieľom udržiavania a propagácie hodnôt českej kultúry s dôrazom na aktivity subjektov združujúcich príslušníkov českej komunity, osobitne projektov:

- zameraných na dlhodobú aktívnu prácu s kultúrou českej menšiny;
- zameraných na dlhodobú aktívnu prácu s deťmi a mládežou českej menšiny;
- obsahujúcich programy k Roku českej hudby 2024;
- obsahujúcich programy k 35. výročiu Zamatovej revolúcie.

Priorita Odbornej rady kultúry nemeckej národnostnej menšiny 2024:

30. výročie založenia SNM - Múzea kultúry karpatských Nemcov.

Priorita Odbornej rady kultúry rusínskej národnostnej menšiny 2024:

Podpora originálnej tvorivej činnosti detí a mládeže so zreteľom na zachovanie kultúrneho a jazykového dedičstva

Priority Odbornej rady kultúry ruskej národnostnej menšiny 2024:

- podpora vzdelávacích a kultúrnych projektov pre deti a mládež v ruskom jazyku s dôrazom na aktivity subjektov združujúcich príslušníkov ruskej menšiny;
- medializácia aktivít príslušníkov ruskej národnostnej menšiny prostredníctvom časopisu a webovej stránky.

Priority Odbornej rady kultúry rómskej národnostnej menšiny 2024:

Podpora projektov zameraných na plnenie cieľov Akčných plánov k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 na roky 2022-2024 a Vízie rozvoja rómskej kultúry, jazyka a podpory identity a Akčného plánu na roky 2022-2024.

Priority Odbornej rady kultúry židovskej národnostnej menšiny 2024:

Podpora aktivity židovských inštitúcií a inštitúcií, ktorých predmetom činnosti je židovská kultúra, a ich členov, zameraných na udržiavanie a rozvoj židovskej identity, kultúry a spôsobu života.

Koordinačná rada kultúry maďarskej národnostnej menšiny rozhodla o percentuálnom rozdelení alokovaných finančných prostriedkov medzi prioritné oblasti a), b), a c) nasledovne:

pre prioritnú oblasť a) – 37 %

pre prioritnú oblasť b) – 32 %

pre prioritnú oblasť c) – 31 %

Koordinačná rada kultúry rómskej národnostnej menšiny rozhodla o percentuálnom rozdelení alokovaných finančných prostriedkov medzi prioritné oblasti a), b), a c) nasledovne:

pre prioritnú oblasť a) – 50 %,

pre prioritnú oblasť b) – 16 %,

pre prioritnú oblasť c) – 34 %.

Koordinačná rada kultúry maďarskej národnostnej menšiny v novom zložení po voľbách členov odborných rád koncom roka 2023 rozhodla o nahradení rozhodnutia o percentuálnom rozdelení alokovaných finančných prostriedkov medzi prioritné oblasti a), b), a c) novým rozhodnutím, a to nasledovne:

pre prioritnú oblasť a) – 36 %

pre prioritnú oblasť b) – 32 %

pre prioritnú oblasť c) – 32 %.

Fond v spolupráci s Protimonopolným úradom pripravil dodatky k schémam k štátnej pomoci, ktorým vypršala lehota ich platnosti v decembri minulého roka.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín zverejnil v novembri 2023 **Harmonogram výziev na rok 2024** a následne v súlade s uvedeným harmonogramom zverejnil výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie za účelom zachovania, vyjadrenia, ochrany a rozvoja identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín a výchovy a vzdelávania k právam osôb patriacich k národnostným menšinám v termínoch a pre programy uvedené v tabuľke.

Číslo výzvy	Začiatok predkladania žiadostí	Termín predkladania žiadostí	Národnostná menšina / Program / Podprogram	Forma podpory
1.	21.11.2023	20.12.2023	maďarská - 1.1, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 1.5, 1.6	Dotácia/Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 2.1.1	Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2, 2.3, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Štipendium/Dotácia

			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rusínska, rómska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská – 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
2.	27.11.2023	27.12.2023	rómska – 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			rómska – 1.5, 1.6	Dotácia/Štipendium
			maďarská – 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Štipendium/Dotácia
			maďarská – 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
			Interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.1, 4.4	Dotácia
			Interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.2, 4.3	Dotácia/Štipendium
3.	8.12.2023	8.1.2024	maďarská - 1.2	Dotácia

V Bratislave 11. marca 2024